

Regie-instrumenten om de lokale beleidsdoelstellingen BOA te realiseren

vwsg

Vereniging van
Vlaamse Steden
en Gemeenten

Intro

Als lokaal bestuur zet je vanuit de regierol buitenschoolse opvang en activiteiten (BOA) verschillende instrumenten in. Die regie-instrumenten gebruik je om de lokale beleidsdoelstellingen BOA te realiseren via een kwaliteitsvol en toegankelijk BOA-aanbod.

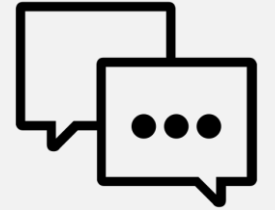
De regie-instrumenten hangen samen met de doorzettingsmacht van het lokale bestuur: de mate waarin het lokale bestuur partners kan richting geven en bijsturen. We onderscheiden daarin:

- De preek: overleg, medezeggenschap om lokale actoren vanuit een gemeenschappelijke visie te motiveren
- De wortel: financiële en andere stimuli om lokale actoren te verleiden tot samenwerking
- De stok: juridische of financiële instrumenten om lokale actoren te dwingen samen te werken

We geven een overzicht van mogelijke regie-instrumenten, de voor- en nadelen ervan voor zowel het lokale bestuur als de lokale actoren, de doelstellingen waarvoor het instrument gebruikt kan worden, en hetgeen nodig is om het instrument in te zetten. We verwijzen daarbij steeds naar het type regie-instrument waar het om gaat.

Hebben jullie al een aantal instrumenten? De VVSG ontwikkelde een handleiding (met invulfiche) waarmee lokale besturen hun regie-instrumenten kunnen evalueren. Wat zit er goed? Wat kan beter? In hoeverre zorgt het instrument ervoor dat de doelstellingen bereikt worden?

Medezeggenschap

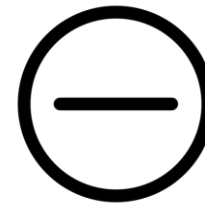

Voor het lokale bestuur:

- Betere gedragenheid van het lokale beleid
- Inbreng extra expertise

Voor de actor:

- Wegen op het lokale beleid
- Vormgeven aan het lokale aanbod
- Erkenning

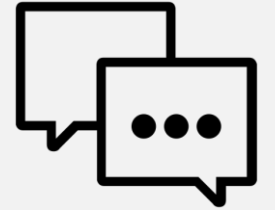

- Valkuil van meer afstemming en meer overleg
- Omgaan met soms tegengestelde belangen

- Verhogen van de gedragenheid van het beleid
- Actoren betrekken
- Realiseren gezamenlijke missie en visie

Medezeggenschap

- Betrek actoren in het lokale samenwerkingsverband BOA. Dat samenwerkingsverband adviseert onder andere het lokale bestuur over het lokale BOA-beleid.
- Betrek actoren bij de voorbereiding van het BOA-beleid. Organiseer een brainstorm om samen na te denken over de visie op BOA in de gemeente.
- Bevraag actoren naar hoe zij BOA ervaren in de gemeente. Wat zijn volgens hen sterke punten? Wat kan beter?

- Kader, structuur en proces voor systematische beleidsparticipatie
- Politieke keuze om hierop in te zetten
- Lokale samenwerkingsverband BOA, lokaal overleg kinderopvang

Zichtbaarheid

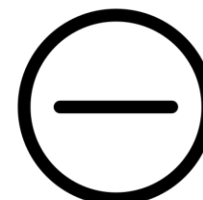

Voor het lokale bestuur:

- Betere dienstverlening
- Beperkte investering

Voor de actor:

- Ruimere bekendmaking van het aanbod

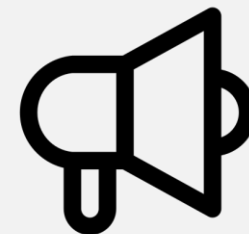

Voor iedereen gelijk?

- Het BOA-aanbod beter bekend maken
- Toegankelijkheid van het BOA-aanbod vergroten
- Ondersteunen actoren bij de praktische organisatie

Zichtbaarheid

- Het lokale bestuur bundelt het BOA-aanbod op één website, zodat ouders een overzicht hebben van al het BOA-aanbod in de gemeente.
- Vakantiefolder met een overzicht van de vakantieopvangmogelijkheden (buitenschoolse opvang, speelplein, grabbelpas, sportkampen, enzovoort)
- Verenigingen die meewerken aan het BOA-aanbod, mogen hun activiteiten publiceren op de gemeentelijke digitale infoborden.

- Inzicht en inspraak in de noden van de actoren rond communicatie
- In kaart brengen van de mogelijkheden
- Uitwerken van het proces dat actoren moeten volgen (reglement of afsprakenkader)

Agogische steun

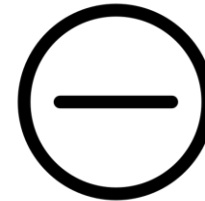

Voor het lokale bestuur:

- Betere dienstverlening

Voor de actor:

- Betere werking
- Lagere eigen kosten voor vorming
- en coaching

- Het aanbod zal vaak aangeboden moeten worden om alle actoren te bereiken.
- Financiële investering voor het lokale bestuur

- Verhogen van de kwaliteit van het aanbod
- Verbeteren van de werking van de actoren

Agogische steun

- Vormingenreeks om de competenties van kinderbegeleiders bij te spijkeren
- Cursus EHBO en levensreddend handelen bij kinderen
- Pedagogische coaching voor begeleiders in de naschoolse opvang
- Het lokale bestuur organiseert intervisie en uitwisseling tussen opvangbegeleiders

- Inzicht en inspraak in de noden van de actoren rond agogische steun
- Ondersteuningsaanbod uitwerken
- Uitwerken van het proces dat actoren moeten volgen om toegang te krijgen tot het aanbod (reglement of afsprakenkader)

Aanbesteding

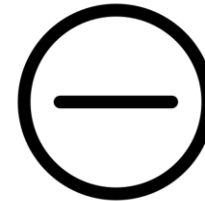

Voor het lokale bestuur:

- Dienstverlening organiseren
- Realiseren beleidsdoelstellingen

Voor de actor:

- Extra middelen om bijkomende dienstverlening te realiseren
- Duidelijk doel

- Financiële investering lokale bestuur
- Procedure die gevolgd moet worden

- Dienstverlening organiseren
- Beleidsdoelstellingen realiseren door inschakelen externe actor

Aanbesteding

- Aanbesteding voor buitenschoolse opvang. In het bestek neemt het lokale bestuur inhoudelijke voorwaarden op over de openingsuren, doelgroep, begeleider-kindratio, kwaliteit, enzovoort.
- Aanbesteding voor sport- en spelactiviteiten na school, met aandacht voor de fysieke en sociale ontwikkeling van de deelnemende kinderen
- Aanbesteding voor creakampen in de zomervakantie. Denk aan muziek, theater, musical, beeldende kunst. Doel is om kinderen in contact te brengen met verschillende kunstvormen en creativiteit aan te wakkeren.

- Marktverkenning (na oproep kandidaten)
- Heldere doelstellingen en voorwaarden
- Correcte procedure

Vrijwilligersbeleid

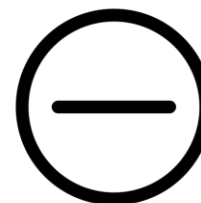

Voor het lokale bestuur:

- Beperkte investering
- Betere dienstverlening

Voor de actor:

- Minder kosten voor eigen werking
- Ontlasting eigen werking
- Mogelijkheid om meer vrijwilligers aan te trekken

Tijdsinvestering lokale bestuur

- Vrijwilligerswerk in gemeente activeren
- Ondersteunen actoren in hun praktische organisatie

Vrijwilligersbeleid

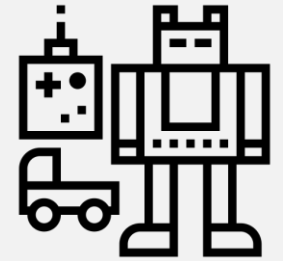

- Het lokale bestuur zorgt voor een vrijwilligersdatabank. Verenigingen die meewerken aan het BOA-beleid publiceren gratis 'vacatures' voor vrijwilligers in die databank.
- Het lokale bestuur ondersteunt verenigingen bij de administratieve opvolging van hun vrijwilligers (bijvoorbeeld opvolging overeenkomsten, verzekeringen, vergoedingen).
- Het lokale bestuur organiseert een jaarlijks bedankingsmoment voor vrijwilligers die iets hebben betekend voor BOA in de gemeente.

- Inzicht en inspraak in de noden van de actoren rond vrijwilligers
- Uitwerken van het proces en de procedure voor actoren (reglement)

Materiaal ter beschikking stellen

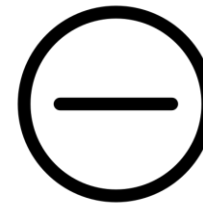

Voor het lokale bestuur:

- Beter rendement publieke uitgave
- Betere dienstverlening

Voor de actor:

- Toegang tot (duur) materiaal
- Besparing eigen uitgaven
- Ruimer assortiment ter beschikking
- Betere dienstverlening

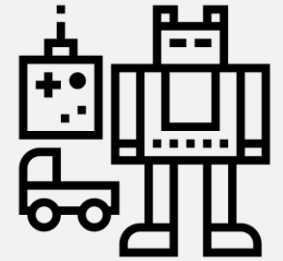

- Materiaal niet permanent ter beschikking voor één actor
- Logistiek proces voor uitlenen of verdelen van het materiaal

- Gebruik van (duurder) materiaal mogelijk maken
- Meervoudig gebruik van materiaal stimuleren
- Spelimpulsen geven
- Drempel verlagen voor bepaalde initiatieven

Materiaal ter beschikking stellen

- Ter beschikking stellen van spelkoffers met daarin knutselmateriaal, kleine spelletjes, boeken. Scholen lenen de koffers uit om nieuwe spelimpulsen te geven in de naschoolse opvang.
- Ter beschikking stellen van sportpakketten met verschillende sportmaterialen. Verenigingen lenen de pakketten uit om een divers aanbod te realiseren tijdens de vakantiecampen.

- Inzicht en inspraak in de noden van de actoren voor aankoop materialen
- Investering door het lokale bestuur
- Uitwerken en opvolgen van het logistieke proces (ophalen en brengen van materialen, reserveringen, staat van materialen controleren, enzovoort)
- Reglement om het uitlenen van materialen te regelen

Diensten ter beschikking stellen

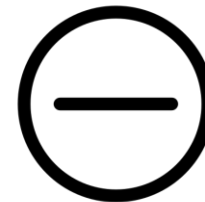

Voor het lokale bestuur:

- Betere dienstverlening
- Know how

Voor de actor:

- Toegang tot extra expertise
- Verlichting van de eigen werking

- Onderlinge afhankelijkheid
- Financiële investering van het lokale bestuur

- Gebruik van (duurder) materiaal mogelijk maken
- Meervoudig gebruik van materiaal stimuleren
- Spelimpulsen geven
- Drempel verlagen voor bepaalde initiatieven

Diensten ter beschikking stellen

- Het lokale bestuur stelt een poetsmedewerker ter beschikking die zorgt voor het onderhoud van de gebouwen van de naschoolse opvang.
- De technische dienst van het lokale bestuur geeft de lokalen van de speelpleinwerking jaarlijks een verfbeurt.
- Een administratieve medewerker van het lokale bestuur volgt de inschrijvingen en de facturatie van de zomerkampen, georganiseerd door de sportverenigingen, op.

- Inzicht en inspraak in de noden van de actoren naar specifieke diensten
- Investering door het lokale bestuur
- Uitwerken en opvolgen van het proces (reglement of afsprakenkader)

Ruimte ter beschikking stellen

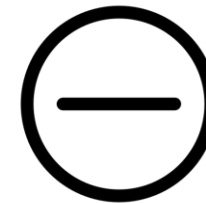
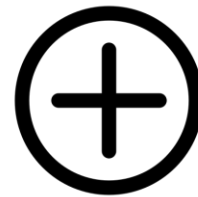

Voor het lokale bestuur:

- Betere dienstverlening
- Multifunctioneel gebruik infrastructuur

Voor de actor:

- Toegang tot infrastructuur
- Maakt initiatieven haalbaar

- Onderlinge afhankelijkheid
- Infrastructuur is niet exclusief voor één actor
- Praktische organisatie en afspraken
- Financiële investering voor het lokale bestuur

- Werking van lokale actoren faciliteren
- Ondersteunen actoren in hun praktische organisatie
- Multifunctioneel gebruik van infrastructuur realiseren

Ruimte ter beschikking stellen

- De speelpleinwerking gebruikt in de vakanties de lokalen van de gemeenteschool om het speelplein te organiseren.
- Het lokale bestuur stelt in elke deelgemeente een lokaal voor de buitenschoolse opvang ter beschikking aan de opvangpartner.
- Sportverenigingen die in de zomer kampen organiseren voor BOA mogen gebruik maken van de gemeentelijke sporthal.

- Inzicht en inspraak in de noden van de actoren rond infrastructuur en locaties
- Investerings door het lokale bestuur
- Uitwerken en opvolgen van het proces van toewijzing (reglement)

Reglement

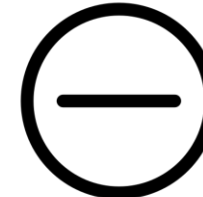
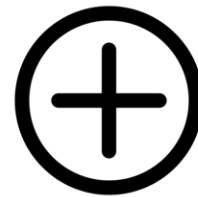

Voor het lokale bestuur:

- Realiseren beleidsdoelstellingen
- Eigen voorwaarden
- Kwaliteit stimuleren

Voor de actor:

- Duidelijk kader
- Ondersteuning op basis van het reglement (subsidie, personeel, enz.)

- Rigide
- Administratieve last
- Niet altijd gedragen door partners
- Opvolging en evaluatie voorwaarden

- Dienstverlening organiseren
- Beleidsdoelstellingen realiseren door te sturen via de voorwaarden

Reglement

- Reglement voor korte schoolopvang. Scholen krijgen een financiële impuls om een uur naschoolse opvang te organiseren.
- Reglement voor ouderopvang. Een groep ouders kan financiële steun aanvragen als ze in de vakantie samen opvang organiseren volgens de principes en voorwaarden in het reglement.
- Reglement voor huiswerkbegeleiding. Scholen krijgen een financiële impuls als ze na school huiswerkbegeleiding organiseren met ondersteuning voor de leerlingen.

- Goed geformuleerde doelen
- Aandacht voor betrokkenheid en gedragenheid actoren
- Opmaak duidelijke voorwaarden en procedure voor opvolging en evaluatie (Slim Geregeld)

Projectsubsidie

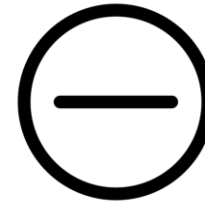

Voor het lokale bestuur:

- Eenvoudig
- Doelgericht
- Snel op de bal spelen

Voor de actor:

- Snelheid
- Stimuleert vernieuwing en innovatie
- Aanvullend op bestaande werking

- Weinig stabiliteit
- Voor korte periode
- Weinig duurzaam

- Impulsen geven voor afgebakende doelstellingen
- Innovatie en vernieuwing stimuleren

Projectsubsidie

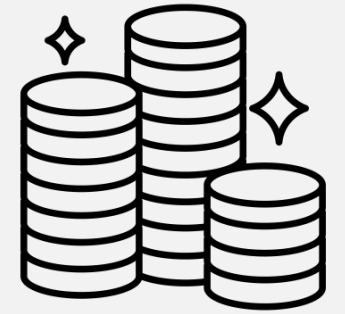

- Projectsubsidie inclusieve opvang. Subsidie voor projecten die inzetten op de inclusie van kinderen met een specifieke zorgbehoefte in de opvang.
- Projectsubsidie groen in de opvang. Subsidie voor projecten die in de naschoolse opvang inzetten op natuur- en milieueducatie.
- Projectsubsidie leesbevordering. Subsidie voor projecten gericht op taalstimulering, leesplezier en leesvaardigheid van kinderen na school.

- Goede omschrijving van het doel van de subsidie
- Goede omschrijving evaluatie van het te behalen doel
- Nadenken over verduurzaming na afloop subsidie
- Procedure voor toewijzing en opvolging (reglement)

Structurele subsidie

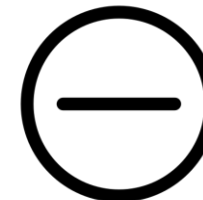
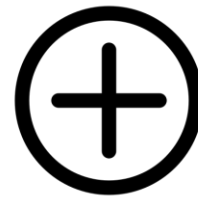

Voor het lokale bestuur:

- Vergelijkbaarheid
- Sturen op beleidsdoelstellingen

Voor de actor:

- Duurzaamheid
- Zekerheid
- Autonomie

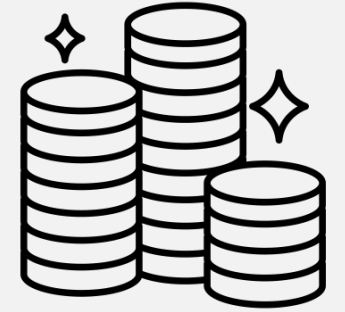

- Weinig doelgericht
- Routine
- Zware administratie
- Veel controle

- Actor draagt bij aan lokale beleidsdoelstellingen
- Werking actor mogelijk maken

Structurele subsidie

- Structurele subsidie aan een opvangpartner voor de organisatie van buitenschoolse opvang in alle scholen in de gemeente
- Structurele subsidie voor de speelpleinwerking
- Structurele subsidie aan een buurtwerking om op woensdagnamiddag opvang te organiseren voor de kinderen in de buurt.

- Afwegen of je een bepaalde actor financieel wil ondersteunen
- Afwegen wie, wat of waarvoor je een subsidie wil voorzien
- Afwegen welke voorwaarden je wil opleggen en hoe je dit zal opvolgen
- Procedure voor toewijzing en opvolging (reglement of overeenkomst)